

Sygn. akt V CSK 326/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa W. S.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej w K.

o uchylenie uchwały,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 grudnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 28 stycznia 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa w K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 28 stycznia 2016 r. oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 28 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy oddalił powództwo W.S. o stwierdzenie nieważności uchwały nr [x]/2014 Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej w K. z dnia 17 czerwca 2014 r. w sprawie odwołania powoda od uchwały Rady Nadzorczej Nr [y]/2014 z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie wykluczenia go z rejestru członków pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej oraz uchylił obydwie powyższe uchwały. Sąd uznał, że roszczenie ewentualne (o uchylenie uchwał) zasługiwało na uwzględnienie, ponieważ zaskarżone uchwały w sposób oczywisty zmierzały do pokrzywdzenia powoda oraz były sprzeczne z postanowieniami Statutu pozwanej co do podstaw wykluczenia z grona jej członków. Sąd Apelacyjny w całości podzielił ustalenia faktyczne i argumentację prawną Sądu Okręgowego.

W skardze kasacyjnej pozwana zarzuciła naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 24 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze, oraz przez zastosowanie § 15 pkt 2 Statutu Spółdzielni. Podniosła też naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia - wskazując na uchybienie art. 233 § 1 w zw. z art. 382 k.p.c. We wnioskach domagała się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu, a ponadto zasądzenia kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹

k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżąca uzasadniła potrzebę rozpatrzenia jej skargi przesłankami z art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. to znaczy występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, które ujęła w pytaniu, „czy biorąc pod uwagę uregulowanie art. 24 § 1 i 2 p.s. w szczególności przez pryzmat zawartej w przepisie klauzuli generalnej „dobrych obyczajów” należy uznać, iż zachowanie członka spółdzielni polegające na umyślnym oraz uporczywym kierowaniu pod adresem jej organów oraz pracowników nieuzasadnionych, nie popartych żadnymi dowodami oskarżeń o przywłaszczeniu majątku; kierowaniu bezpodstawnych skarg pod adresem pracowników spółdzielni i żądaniu wyciągania wobec nich konsekwencji służbowych; kierowaniu bezpodstawnych zarzutów posługiwania się sfałszowanym Statutem Spółdzielni i składaniu skarg w tym przedmiocie do Związku Rewizyjnego Spółdzielni Mieszkaniowych RP; składania niepopartych żadnymi dowodami zarzutów oszustwa w organach; nieuprawnionym żądaniu odwołania członków Rady Nadzorczej oraz używania określeń obraźliwych w stosunku do organów spółdzielni mieści się w granicach dopuszczalnej krytyki, uprawnień członka spółdzielni oraz jest zgodne z dobrymi obyczajami - czy też powyższe zachowanie stanowi ujemną ocenę moralną lub obyczajową postępowania członka spółdzielni uzasadniającą wykluczenie go ze Spółdzielni w kontekście uregulowania art. 24 § 1 i 2 p.s.” Skarżąca wskazała też, że ujawniła się potrzeba wykładni budzącego poważne wątpliwości art. 24 § 2 pr. spółdzielczego, ponieważ konieczne jest wyjaśnienie „czy wobec dopuszczenia się przez członka spółdzielni postępowania, które charakteryzuje się winą umyślną lub rażącym niedbalstwem polegającym na przekroczeniu granic dopuszczalnej krytyki, prowadzonej poprzez kierowanie skarg co do bezprawności działań organów spółdzielni uzasadnionym jest jego wykluczenie gdy postępowanie to charakteryzuje się uporczywością i dalsze pozostawanie w spółdzielni nie da się pogodzić z dobrymi obyczajami, czy też jest z nimi sprzeczne.” Nadto skarżący wskazał, iż „negatywna odpowiedź na zawarte w pkt 1 skargi kasacyjnej pytanie wskazuje, iż w przedmiotowej sprawie

zachodzi okoliczność że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.)”.

Zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno być sformułowane jako problem prawny wymagający rozstrzygnięcia, z określeniem przepisów prawa, w związku z którymi powstał i wskazaniem argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi to być problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurystycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 976/14, LEX nr 1802572).

Z kolei przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych; rozbieżności te należy przytoczyć (zob.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., sygn. akt II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. akt II PK 220/08, nie publ.; czy z dnia 11 stycznia 2008 r., sygn. akt I UK 283/07, nie publ.). Konieczne jest też przedstawienie argumentacji świadczącej o tym, że wątpliwości mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych problemów występujących w procesie stosowania prawa.

Argumentacja skarżącej w zakresie uzasadnienia obydwu powyższych przesłanek nie spełnia przedstawionych wymagań. W istocie pozwana domaga się rozstrzygnięcia indywidualnego, odnoszącego się ściśle do okoliczności rozpatrywanej sprawy i to interpretowanych w sposób, w jaki przedstawia je skarżąca, a nie w taki, jaki wynika z ustaleń Sądów obu instancji. Wywody zawarte w uzasadnieniu wniosku nie wskazują żadnych problemów prawnych natury ogólnej, a twierdzenia o rozbieżności w orzecznictwie, mimo że opierają się na powołaniu

przez skarżącą orzeczeń pochodzących z bardzo różnych okresów ostatniego półwiecza, nie wykazują zasadniczych rozbieżności interpretacyjnych, lecz jedynie takie, które wynikają z odmienności ocenianych stanów faktycznych.

Nie występuje też przesłanka oczywistej zasadności wniesionej skargi, która - zdaniem skarżącej - uzależniona jest od udzielenia negatywnej odpowiedzi na sformułowane przez nią pytania zgłoszone w ramach przesłanek z pkt 1 i 2 art. 398⁹ k.p.c. Taka argumentacja jest wewnętrznie sprzeczna, ponieważ oczywista zasadność skargi musi być widoczna natychmiast i nie budzić dla przeciętnego prawnika jakichkolwiek wątpliwości, tym samym nie może być konsekwencją rozstrzygnięcia budzących poważne wątpliwości lub rozbieżności problemów prawnych i wyjaśnienia komplikacji interpretacyjnych.

Z uwagi na to, że powołane przez skarżącą podstawy przyjęcia jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wystąpiły, a okoliczności sprawy nie wskazują, aby zachodziły inne przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.